

da je ta skozi Ogrsko vpeljana živina pravzaprav — srbska. Vtihatipalo se je to živino skozi Boznijo in jo prignalo brez železnice čez mejo. Poslanec Malik je v tem oziru že ministra za ušesa prijel. Tako hočejo kraljemorilci Srbi našo štajersko živinorejo oškodovati in uničiti. Pa se bomo branili, pa če vse vrag vzame . . .

Dopisi.

Ptujski okraj. Važno je, da se pogovorimo o našem težkem položaju, ker se zmirom sovražni hujskači hodijo in sovraštvo trosijo. Mi hočemo danes na gospodarskem polju pregledati to gonjo in potem sklepati, kaj nas bo čakalo, ako tem sleparjem verjamemo. Letošnje leto nam je hvala Bogu pridrilo veliko sada in vina, ako ravno nam je napravila suša precej škode. Primorani smo tedaj iskati kupce, da spravimo ta obilni sad in vino tudi v denar. Pa kam se naj obrnemo, da prodamo te pridelke? Ravno zdaj se kaže, da le edino nemški kraji in nemški kupci nam morejo stem pomagati, da nam odvzamejo naše vino in sadje. Ljudstvo, namreč hujskači, pa še zmirom delajo shode, šuntajo kmeta proti Nemcem in podkopavajo stem groznim sovraštvom naš žalostni obstanek. Kam pelja to sovraštvo, občutimo že danes, ker redki so nemški kupci, kateri so pred trumoma in z veseljem zahajali v naše kraje. Nam kmetom druga pomoč ni dana, kakor pomagati si moramo sami, in le s tem da se vendar enkrat zbudimo in vdarimo s kmečko pestjo na mizo in rečemo: prokleta je to hujskanje, katero nas le vodi v pogubo in v smrtni greh, ker sovražimo svojega bližnjega. Konec mora biti te grde podle gonje in nagnali bomo tiste hujskače, kateri nam še bodo prišli enkrat mir kalit. Nemške kupce pa prosimo, naj nam ne zamerjajo ter naj nas podpirajo kot sosede in prijatelje v naši bodočnosti.

Iz Savinjske doline. Kmetje, obrtniki, vidite kako občutimo to slabo letino? Vse zdihuje, kaj bo, živeža je malo, krme za živino še manje, deparja pa sploh nič. Zima je pred nosom. Oblike, toplote je treba, davkarija je za petami. Dragi Savinjan, predrami se in videl bodeš, da ni samo slaba letina kriva te bede, ampak tudi ta nesramna hecerija. Zdjaj boš vprašal: ja kedo pa heca, da mi kmetje, obrtniki pri slabemu letu trpimo? To je lahek odgovor. Kedo se suče okoli „narodnega lista“ in celjske tetke, ker družega ne znata kot razprtijo in hecerijo, radi tega da gospodje advokati po domače dohtarji lahko brez truda živijo. Zatoraj Savinjan, proč z takim „narodnim listom“, proč z „narodnim“ hecerskim društvim, mirni živimo in za kmetjote, obrtnjote se potrudimo. Tistim „buršim“ v rudečih srajcah se pa zapreti, da je veliko savinjskih čvrstih kmetjskih in obrtniških rok, ki take pajbe čez koleno vpognejo pa iz leskovin oljem namažejo. Bili smo v Celju, Zalcu do Gornega grada in stotine kmetov v hribovju in dolini smo slišali, da to je škandal. Pred tridesetimi letimi ni bilo tega in bolje nam je šlo, če ravno so bila slabše leta. Zato se proč pober, prvaško črni kranjski srakoper, ker vsakega savinjskega kmeta veseli, da se mu Štajerc vli.

Iz Št. Petra na Medv. selu. Pred kakimi 14. dnevi je župnik Gomilšek zopet svojo menezarijo vkup prignal v svoj šotor, kjer so uganjali različne prismodarije. Med drugimi je bil tudi „Ausverkauf“ faroške štacune. Sladkogorski kaplanček je celo otročjo sesavko zlicital, Bog zna če — —. Manjkalo seveda ni gospoda poslanca. Njemu na čast je „bindizer“ kramer Otorepec svojo hčerko belo oblekel, da je deklamovala neko pesem. Bil je to, kolikor nam je znano javen shod, katerih se šolska mladina ne sme udeleževati. Da to „bindizer“ kramer Otorepec ne ve, se ne sme zameriti, ker je to od takega človeka odpustljivo; ni pa odpustljivo tamošnemu učitelstvu —. Ali mogoče to spi — ali paragrafov ne pozna —? Pa ti seveda nima jo časa. Gospod nadučitelj je vesel, da sme mirno na klopi sedeti in kaditi, frajla Sentpetranka pa žaluje, ker sta se z liberalnim dohtarčkom skregala. Frajla iz Ljubljane pa študirajo, kako bi Nemce zatirala in potem ni časa, da bi poznali, kaj smejo šolski otroci storiti ali ne. Sedaj baje hoče župnik lursko pastarico igrati in kakor se sliši bodo zopet šolarji zraven.

Učitelstvo, zdrami se — študiraj paragrafe, kajenje, dohtarčke in zatiranje pa pusti na stran. Vseveden Senpetrač.

Sv. Anton sl. g. Dragi mi „Štajerc“! Moram Ti naznaniti, kako naš g. kaplan pri sv. Antonu v slovenskih gorah meče blato po veterancih. 4. oktobra je v pridigi zmerjal, da so svojo veteransko zastavo oskrunili. Imeli so trak hrvaške barve, kateri je z zastavo bil kupljen in so ga doli dali v Ptuj, kar našega kaplana tako jezi, „češ da so bili zmagani in brez traka na zastavi prišli domu“. Pa tega ne veš, da vojaštvo ne pozna razločka med Nemci in Slovenci? . . .

Veteranec.

Od Sv. Štefana. Preljubi naš kmetjski prijatelj, od naše fare še nisi dobil veliko poročila, ali žalostno je, da ti moramo tudi mi na znanje dati, kjer sila kole lomi. Ljubi „Štajerc“, na znanje ti damo, da smo imeli zdaj 15. oktobra občinske volitve. Tudi sem šel jaz J. N. na občinsko volitvo, na mesto svoje žene, pa mi ni bilo dovoljeno voliti; potem pa ko je bil tretji razred zaključen, je prišel naš župnik ven, in je v pričo drugih mož rekel: kaj je za en človek tega N. noter volilni listek zapisal, ta ni veljavni, ker ni nobeden „bezicer“. Ja ali me hočete vi s tem v sramoto spravljati? Kdo je pa vas, g. župnik izvolil za občinskega odbornika, ker tudi niste nobeni zemljiški „bezicer“, pa od te zemlje, kar Vi jemljete pridelke, še moramo mi občani zemljiški davek plačevati?! Ako ravno vam pride kakih 6 tisoč kron na leto, mi mali posestniki si moramo pa z žuljevimi rokami služiti krajcerje po svetu, da plačamo zemljiški davek za sebe in za vas. Potem še nas te male pa hočete osramotiti pri volitvi; ta je lepa! Ali ni vsakemu dovoljeno, da voli moža, katerega hoče? zato je tajna volilna pravica. Mislite vi g. župnik, ker se jaz ne moram vse po vaši volji ravnati, da sem zato nevernik? Ne, nisem nevernik; ako pa veste kakšne hudobne reči, zakaj pa na znanje ne daste? Človek pa, kateri hoče kaj znati, pa mora napredovati! Toraj prosim, bodimo si v krščanski ljubezni in lepi zastopnosti, kakor je Kristus učil, ne pa v hujskanju in prepiru ter orekovanju. Vsak človek je za sebe, Bog je pa za vse; ako smo si pri rojstvu enaki, v grobu enaki, zakaj bi se pa v življenju črtili? To bi bila sramota! — Volilno komisijo pa tudi mi želimo vprašati, ali je veljavno škrinjico imeti odprto, ta čas ko volilci svoje volilne listke noter nosijo, kakor se je pri nas godilo na dan volitve 15. oktobra, ker se lahko vsak listek volilca spozna, koga da voli, ker ne zravnava vsak volilec svojega listka?! Zakaj bi škrinjica ta čas zaprta ne bila? Volitva je tajna, tudi škrinjica mora biti zaprta, do tega časa, dokler se volitva ne zaključi . . .

Več volilcev.

Velenje. Vera peša . . . Ljubi „Štajerc“, ali poznaš politikujočega kaplana Goričar iz Velenj? Gotovo ne, kajti drugače bi ga že postriglal, kakor to zasluži. Ta božji namestnik je že opeptovano, zadnjic pa dne 11. oktobra t. l. prižnico pa hujskanje zlorabil. Svaril je med drugim stariše, naj ne pošiljajo svojih otrok v nemško šolo, češ da je to greh in da tam otroci ne molijo . . . Glejte in strmite! Ta črnosuknež izvršuje za proti plačilu 800 kron verouk v isti nemški šoli!! To je popolnoma zlagano, da otroci ne molijo v nemški šoli. Pri g. učitelju se vedno pred in po šoli molijo. Ako jih pa g. katehet k molitvi ne zadrži, da je si sam svoje spričevalo. Vera peša, kaj-ne, g. kaplan, pa samo za 800 kron na leto? Torej v bogi otroci bi se ne smeli nemščine učiti? Goričar pa zna nemško, ako treba po zbirco hoditi ali pa pri nemških meščanih zastoj piti. Ako je to že res greh, naj gre kaplan v prvi vrsti k svojim somišljeniki, ki pošiljajo svoje otroke v Gradec, da se tam nemščine učijo. To bi bila prava pot. Krščanskega nauka se čuje od tega kaplana malo, politično hujskanje pa vedno. Vera peša, kaj ne?

Na svidenje: Maksli!

Dobje pri Planini. Ne misli, dragi „Štajerc“, da smo Dobočani že vsi pomrli, ker si imel svoj čas veliko opraviti z nami, zdaj se pa že dolgo nič ne oglasimo. Živimo še in ti imamo veliko važnega naznaniti, pa za danes naj velja le eno, samo toliko da boš vedel da še živimo. C. k. okrajno glavarstvo v Brežicah nam je z odlokom z dne 17. septembra 1908 št. 23049 naznanilo,

da je visoko c. k. namestništvo v Gradcu, tukajšne dne 28. aprila 1908 se zvršujoče občinske volitve razveljavilo in odredilo, da se imajo vršiti nove volitve. Od tukajšnega župnika (znani Vurkel) nahujskani klerikali o tej razveljavi prestrašeno molče, in tuhtajo o sredstvih za zmago pri novi volitvi. Župnik se je baje že izrazil, da bo za dosego zmage mašo bral. V letošnjem poletju, ko je bila strašanska suša, mu pa ni v glavo padlo, da bi bil bral sv. maše za pomoč kmetu. Ali ni tako dejanje občudovanja vredno? Povemo vam pa že naprej, gosp. Vurkel, da ako bodete zopet porabili tako sredstvo za zmago pri volitvah, kakor pred tremi leti, ko ste se grozili, kateri ne bo tako volil kakor bom jaz rekel; bojo goreče iskre padale po njem, da bomo tako stvar pravčasno ovadili pri sodniji, ravno tako tudi ako bodete pooblastilo fehtali in napačno izdelovali. Končno še pripomnimo, da je od 17. septembra do 17. oktobra poteklo že mesec dni, ni še pa sluha od priprave za nove volitve; treba bo to zopet kompetentnim oblastim naznaniti in povedati, kako pridnega in ukaze izvršujočega župana imamo. Več prihodnjic. Opazovalec.

Iz urbaneke fare. Urbanska fara je zelo srečna, ima letos obilno sadja in mošta. Ima pa tudi osem gostilnic, 6 šnopsapotek in dve šnopsapoteki čez cesto. V teh dveh se več iztoči, kakor pri onih vseh, posebno v zgornji blizu cerkve. V tem letu se je v našo mirno faro uprla bolezen za gostilne. V vsakem kotu se že danes najdejo gostilne, če ravno ni hiša za to urejena. Slavno glavarstvo na Ptuj je v tej reči jako dobrodelno. Če pogledamo te gostilne se vprašamo: so to hiše za gostilniško obrt?! Naj bi toraj slavno glavarstvo v Ptuj ne na vsako kočjo na deželi dalo koncesijo za gostilnico, in v tej reči več oseb nepristranskih vprašalo za svet. Občinski uradi so dandanes v teh rečeh zelo malomarni. Vsi naši občinski predstojniki so zelo na narodni strani, pa tudi so nekateri zelo nerodni. Povedali bi v tem oziru lahko mnogo, pa za danes molčimo. Le dva gospoda vprašamo: Ali ni res, gospoda predstojnika, kako so vama Nemci sedaj dobri, ker vama najboljško kupujejo? Ali taktat, kadar je bila prošnja za V. (peti) razred nemški nista hotela prošnje podpisati. Prošnje za žganjarnice se pač podpisujejo. Pozabiti še tudi ne smem naše urbaneke šole. Šola pri nas se že zida od leta 1893. Čujte! Že dolgih 15 lei! Za plane in druge pri takem početju naročene stroške se je izdalo 1000 kron in še več. Lansko leto so napravili in nekaj popravili, izdalo se je zopet čez 800 kron. Ali bi ne bilo boljše, ako bi denar bil v hranilnici ali šparkasi, kakor da se po nevrednem izda? Gospodje občinski predstojniki naj bi se v tej reči zjedini in rajši prosili za stavbo novega šolskega poslopja, kakor pa za več gostilnic in šnopsarij. Neke dobro znani ud šolskega odbora je rekel: Naj ostanu stare poslopje; v to dobimo lahko katerega židova, da bo imel za magacine, v katerih bo hranil ob nedeljah žganjarje. Zakaj mora toraj urbanska fara biti med vsemi svojimi sosednimi farami najbolj zadnja? Sramota za našo lepo faro! Urbančan!

Recklinghausen Süd, König Ludvig na Nemškem. Dragi „Štajerc!“ Kot prijatelj in odjemalec list prosim za mali prostorček, da naznanim tudi drugim tovarišem v Nemčiji, da sem bil poklican to leto drugič k orožni vaji in sem jo dovršil avgusta meseca. Ker pa je ravno državni zbor sprejel postavbo gotove podpore za rezerviste, sem tudi se oglasil, kakor sem tudi v tem listu bral, ako ni na Avstrijskem v delu, znaša podpora samo 1 krono na dan, drugače 50%; na to sem dobil odgovor da se ne da podpore, ker zakonska žena v Nemčiji stanuje. In sem tudi rekuriral za to, pa ni nič. Ako moramo svoje dolžnosti tako natanko izvršiti in smo pristojni na Avstrijsko, smo tudi vredni te male podpore, ker mi si moramo v tujih deželah kruh služiti, ko ga je doma premalo. Da nam še veliko več škodi orožna vaja ko onim, pa dobro vejo, in tudi da mi kot tuji tukaj ne dobimo nič, kakor pristojni v Nemčiji dobijo tudi podporo in so davka prosti tisti čas. Ali mi se potem naj pa obrisemo. Na ta način se bodejo težko dobili iz Nemčije k orožnim vajam.

Black Diamond Wash. 24. septembra 1908.

Dragi mi „Štajerc“! Precej dolgo sem že tvoj naročnik, a iz moje rojstne fare, iz Novéštife pri Gornjem gradu nisem še čital kakega dopisa. Zelo sem radoveden, če je kateri naročnik na „Štajerca“, iz moje mile domovine, in če so se že kaj kmetje iz spanje prebudili, ali pa so še vedno ukljenjeni v klerikalne verige, kakor so bili takrat, ko sem bil še jaz tam. Ni moj namen, da bi čitateljem „Štajerca“ opisoval podrobnosti, zakaj bil bi dopis preobširen. Kar pa se je godilo ob času, ko je bil F. P. kot župnik in pastir nas porednih kostrunov, tega ne morem zamočati. Dobro mi je v spominu, kako je enkrat na prižnici namesto da bi oznanjeval Božjo besedo, udrihal po naprednem listu in po naprednih možeh. Nisem takrat razumel kaj so pomenile njegove besede, ko je bil tako razburjen. A danes mi je vse jasno. Ob času, ko je za kaj fehtal, se je pa držal kakor angelj. Fehtarija pa je bila njegova navada. Najprve prosil je žene ob velikonočnem izpraševanju za povesme in druge razne stvari; ob času košnje pa za mrvo; in res, radodarni kmetje se mu vse dovolili, kar je zahteval. Sam sem videl, kako se je v fariški štali živini z mrvo nastelalo, a vboaga kmetška živina mogla je jesti trdo slamo. Za vboage ljudi pa je imel tudi usmiljeno srce. Kadar je prišel k njemu kakšen potreben, je rekel: le pojdi tja doli, bo vam že kuharica dala; ko pa je dotični prišel do kuharice, je rekla: le pojdite gori, vam bojo že „gasput“ dali. Tako je bilo najlepši, da se iz farovža izgubi, ko je prepričan, da nič ne dobi. Omeniti vredno pa je tudi, ko je moj oča iz Kamnika čez strmine in pečine prinesel precejšno težo, dobil je cela dva krajcarja za lon; ko pa je umrla moja sestra je kar celih K 48 zaračunal, čeravno nimajo stariši drugo, kakor to kar jim pošljema brata iz Amerike. Ali to še ni nič?! Pri nekaterih pogrebih je kar po 150 in tudi do 200 K zaribal. Ali je Kristus tako učil? Kaj pa se je zgodilo s cerkvenim denarjem? Kakor mi je poročil ravno došli rojak iz stare domovine, še oni čerivni oltarji zmirom stoji, čeravno je bilo v testamentih že taužente sporočenega za napravo novega altara. Dragi mi urednik in čitatelji „Štajerca“! Kar je v Avstriji klerikalizem to je v Ameriki kapitalizem. Le ta lačna druhal nima nikdar svoje bisage napolnjene. Tukaj nam hočejo zdaj vboгим delavskim trpinom 10% plače odtrgati. In to bode najbrže povod, da bo prišlo do štrajka. Ne svetujem zdaj rojakom naseljevati se v združene države Ameriške, dokler se razmere ne izboljšajo. V začetku novembra bojo volitve novega prezidenta ali ameriškega vladarja. Za prihodnost nam zdaj ni znano. Hočem pa poročati „Štajercem“ bralcem, če se bo obrnilo na boljše ali na slabše. Zdaj pa, cenjeni urednik, ako je ta dopis sposoben za v „Štajerca“, ga dajte na svetlo ako pa ne, spravite v koš. Jaz nisem tako modre glave kakor vaši dopisovalci in ker sem delavec v premogokopu, mi kramp in lopata boljši tečeta kakor pero. Pozdravljam vse čitatelje „Štajerca“, tebi, vrli napredni list želim obilo uspeha. Matt Kramer, Black Diamond Wash. Rox 203.

Milwaukee. Prosim uredništvo „Štajerca“, natisnite teh par vrstic v naš ljubljani list, ker se malo kedaj kaj sliši iz naše tuje dežele Amerike. Čital sem časopise iz starega kraja, da imate tankaj strahovito sušo; tudi tukaj smo prizadeti po strašni suši, tako da je pogorelo več gozdov, poslopj in tudi obdelanega lesa; tudi nekateri Slovenci so prizadeti te velike nesreče. Ne smem pa pozabiti, kako se gospodari tukaj v Milwaukee. Pred par leti so imeli Slovenci tukaj svojo cerkev in so dobili od nekod dušnega pastirja; ker pa ni mogel pa svoje ovčice nakloniti jo je popihal na drugo faro; bil je Kranjc. Lansko leto so pričeli iz nova drugo cerkev zidati, ker so prvo prodali, in je zopet prišel en dušni pastir iz starega kraja; ker so se kmalu Slovenci prebudili iz spanja, jo je tudi ta pastir popihal nekam drugam. Zdaj pa s pozdravom. Slobodoumnik.

Novice.

Pozor! Letošnji poskusi z umetnimi gnojili. Vsi taisti posestniki kateri so kot naročniki Štajerca po g. And. Drogenig-u v Kačjem dolu, pošta

Podplat dobili brezplačno umetna gnojila, se pozivljajo da na zgorajšni naslov takoj vestno poročajo o uspehu gnojenja pri senu in otavi. V slučaju kjer vsled suše ni bilo nobenega učinka, je treba poskuse še za eno leto pridržati, kajti učinek nikakor ne more izostati. Taisti poskuševalci, kateri bodo vestno in točno poročilo takoj vpslali se znajo daljše podpore na-dejati.

Pozor! Izvedeli smo, da je ces. kralj. oblast prepovedala vse letake, spise in časnike, ki se tičejo bojkota in razširjajo nepostavno geslo „svoji k svojim“. Vsakdo, ki bi se dobil in s takim spisom, bode torej kaznovan in zaprt. Nam bi bilo žal, ako bi prišel kakšni nedolžni kmet zaradi prvaške gonje v ječo. Opozarjamo tedaj na to dejstvo! Kmetje, vržite vse take hujskačje spise v gnojnico! Poženite hujskače od svojega doma! Naznanite nam pa tudi vsakega, ki bi razširjal take spise, odgovarjal ljudi od posameznih trgovcev in sploh delal nejevoljo! Red mora biti!

Divjaštv. Resni človek se mora res že vprašati: ali še živimo v pravni deželi, za katero plačujemo svoje davke, da nam zasiguri red in varnost za naše življenje in imetje? Semterja izgleda že tako, kakor da bi bila Avstrija divjaški otok, na katerem ne odločuje ne postava ne pravica, temveč le pest. Zaporedoma prihajajo novice o divjaških izgrelih in lopovskih napadih. Sramota je in ostane za „belo“ Ljubljano, kar se je godilo v nje zadnje tedne. Vso to besno razbijanje šip, uničevanje tujega imetja, napadi na Nemce in celo na nemške vojake, vse to, kar je označil sam slovenski knezoškof dr. Jeglič v Ljubljani za „smrtni greh“, je izraz vzbujenega divjaštva, vzbujene bestijalnosti, ki mora kulturnemu človeku redčico v obraz siliti. Zdaj so se ponovili ti bestijalni dogodki v Pragi. Čehi so gotovo najbolj od Nemcev odvisni narod. Oni se nahajajo po celem svetu, največ pa med Nemci, jedo nemški kruh in — širijo sovraštvo proti Nemcem. Poglejmo le Dunaj, ki je gotovo nemško mesto, ki pa je vendar gostoljubno in kjer stanuje tisočero Čehov, katerim se še ni nikdar niti las skrivil. Čehi v Pragi pa ponavljajo kakor ljubljanski prvaki vsako leto divje vojne orgije. Iz tega slališča je presoditi tudi zadnje izgrede, zadnje pobijanje v Pragi. Kaj se je zgodilo? Kaj je dalo tem izgredom povod? Znani češki prenapetež poslanec Kloufač je po tval v Srbijo in delal v Belemgradu proti svoji lastni domovini Avstriji. Pred par meseci je potoval ljubljanski Hribar v Petersburg in se je zavzemal v srcu krvave Rusije za protiaavstrijske ideje. Vlada vsega tega ne vidi. Kaj bi rekli vseslovanski hujskači, ko bi šel rečimo vsenemški Malik v Berlin in govoril tam proti Avstriji? Križalo bi se ga. Panslavistični hujskači pa smejo vse storiti. In res, plodovi Kloufačevega romanja v Srbijo so se takoj pokazali. Poulično barabstvo v Pragi se je zbralo in pod protiaavstrijskimi klici za Srbijo so napadli nemške dijakke, jih topli in pobijali ter razdajali vsa nemška poslopja. Nič jim ni bilo sveto. Napadli so nemške šole, učiteljske, kjer so bile ženske v velikanskem strahu, nemški teater, ja celo sirotišnico, kjer so ranili vboage deco. Toliko divjaštva! Vojaštvo je moralo napraviti red in pričakovati je, da se razglasi izjemno stanje ter preki sod. To bi bil tudi edini izhod. Vlada mora svojo moč pokazati. Vlada mora varnost imetja in življenja garantirati. Ako tega vlada ne more storiti, potem naj izgine iz pozorišča... Dogodki v Pragi kakor v Ljubljani so dokazali vso velikansko nevarnost panslavistične misli in panslavističnih strank. V drugih državah bi vtaknili take hujskače že davno v ječo, pri nas pa se jim še priklanjajo. Snoj čas se je reklo: „Avstrija erit in orbe ultima“, to je „Avstrija bode v večne čase“. In danes? Lahkomarnost voditeljev politike ima žalostne posledice. Mogoče, da bode prišlo do meščanske vojne. Vlada, kje si? Mi vsi pa, ki nočemo avstrijske domovine efijaltsko prodati, združujmo se v boju proti panslavizmu!

Grozne razmere. „Bauern-Zeitung“ piše: Na govejem sejmu na Dunaju se je povišal dovoznatno. Vsled tega so se cene sevedn znizovale. Povišal se je dovoz na govejem sejmu v zadnjem tednu za 1.199 komadov živine. Vsled tega so postale cene veliko nižje in sicer: prima-

blago košta v srednjem 2 K, srednja kakovost in slabša vrsta pitanega blaga 3 do 4 K pri meterskem centu žive teže. Slaba živina se je znižala pri ceni za 2 do 4 K, biki pa za 2 do 3 K. Deloma je krivo temu padanju cen pomanjkanje krme. Ali s tem da se uvozi 35.000 srbskih goved, postajajo cene še veliko slabše. Židovski listi se tega že veselijo. Kdo pa plača račun? Edino kmet, ki ne dobi niti pri živinoreji več svoj pohlevni dobiček.

„Kralj“ — morilec. V listu „Osterreichische Rundschau“ napisal je Srb Ivan Torković članek. Iz tega članka je za vsacega pametnega človeka jasno, da je današnji „kralj“ Peter srbski svoječasni umor kralja Aleksandra in kraljice Drage naravnost podpiral. Srbski Torković pripoveduje: „Načrt, da se umorita kralj Aleksander in kraljica Draga, se je sklenil že v jeseni leta 1901. V februarju leta 1903 pa so pričeli pripravljati izvršitev tega načrta. Takrat je bila morilska banda popolnoma osnovana. Vsak član te bande je moral storiti sledečo zaprisogo: „Jaz prisežem pri vsemu, kar mi je najljubše in najsvetejše na svetu, da bodem kralja Aleksandra in kraljico Drago umoril in Petra Karagjorgeviča na srbski tron spravil“. Predno se je ta prisega storila, peljal se je voditelj zarotnikov bivši minister Genčić v Genf, da bi od Petra Karagjorgeviča dobil obljubo, da se ne bodejo zarotniki kaznovali. Takratni princ in današnji srbski kralj Peter je dal tudi pismeno obljubo, ki se glasi: „Jaz, princ Peter Karagjorgevič, prisežem pri svoji časti, da, dokler bodem jaz in moji nasledniki na srbskem tronu, ne bodejo zarotniki in njih potomci sodnijsko zasledovani, temveč se jim bodejo zasigurile najvišje službe v deželi“. S tem pismom, ki je pač najboljši dokaz, da je kralj Peter skrivaj svoječasnega srbskega umora, postal je ta revolverski vladar popolnoma odvisen od zarotnikov. — Ako vse te resnice premislimo, pride nam dvoje na um: prvi izprevidimo, da je Peterček prava marioneta, pravi Janez-klobasa v roki srbskih kraljemorilcev. Tak vladar, kate-rega krona je onesnažena s človeško krvjo, — ki bi bil že davno v ječi ali na vislicah, ako ne bi bil slučajno „kralj“, — ne more biti veljaven za pogodbe držav. In drugič vidimo iz vsega tega, kako propalo, demoralizirano, nepošteno je vse mišljenje prvaštva. Kajti naši slovenski prvaki so prvi, ki podpirajo z vsemi močmi krvavi tron revolverskega Peterčka, kateremu pljuje že lastni bedasti sinček v obraz. Prvaki hočejo bratstvo s Petrom in njegovimi morilci, oni hočejo potlačiti i nas Štajerce in Korošce pod „krono“ človeka, ki ni za las boljše kot navadni morilec. To je bistvo panslavizma, proti kateremu pa mora zmagati naš napredni avstrijski duh!

Nemščina. Madžarskemu ministru za poduk gotovo nikdo ne bode očital, da je „nemčur“. Nasprotno, mož ima toliko grehov proti na Ogrskem bivajočim Nemcem na vesti, da zanje pač nikdar ne bode dobil odveze. Med najkrutejše zatirajce nemškega življa spada ta minister. In vendar, vkljub temu dejstvu, prizna veljavo in vrednost nemščine. Tako je ta kruti nasprotnik Nemcev pred kratkem imel govor, v katerem je m. dr. še dejal: „Nemški duh je tako vstvarjen, da je njegova posebnost najkrepkejša vrste, da je najbolj univerzalni duh izmed vseh, kar so jih dobili narodi. Ko bi padel re-čimo kakšni človek iz lune na zemljo in bi me vprašal, katere jezik naj se uči, da zamore izpoznati naše kulturno življenje, bi mu na vsak način priporočal učenje nemškega jezika. Kajti učenje vsacega drugega jezika bi mu otvorilo manjše ali večje, vendar pa omejeno polje. Znanje nemškega jezika pa bi mu edino posredovalo znanje celotne kulture, kulture skoraj vseh še danes živečih narodov“. — Tako je govoril madžarski minister in zatiralec nemških Siebenbürgerjev. Vsakdo prizna velikanski pomen nemščine, le naši prvaki so trmoglavni.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Vporaba sadja. Po sadni žetvi je bila cena lepega sadja 16 vin. pri kili. Na mariborski sadni razstavi se je že dosegla cena 24 vin. Zdaj se pa prodaje štajersko sadje na Dunaju že po 40 vin. Sadjarji naj si zasigurijo dunajski trg